

KONFERENCEN OM TILTRÆDELSE
AF DEN EUROPÆISKE UNION
– MONTENEGRO –

Bruxelles, den 13. marts 2026
(OR. en)

AD 8/26

LIMITE

CONF-ME 7

TILTRÆDESESDOKUMENT

Vedr.: DEN EUROPÆISKE UNIONS FÆLLES HOLDNING
– Kapitel 21: Transeuropæiske net

Forhandlingskapitel 21: Transeuropæiske net

Den Europæiske Unions holdning bygger på dens generelle holdning i forbindelse med tiltrædelseskonferencen med Montenegro (AD 23/12 CONF-ME 2) og er underlagt de forhandlingsprincipper, der er godkendt heri, navnlig:

- kan et synspunkt, som en af parterne giver udtryk for vedrørende et kapitel i forhandlingerne, på ingen måde foregribe den holdning, der vil blive anlagt vedrørende andre kapitler
- kan aftaler – selv delaftaler – der er indgået under forhandlinger om kapitler, der skal drøftes ét for ét, ikke betragtes som endelige, før der er opnået en samlet aftale
- samt kravene i punkt 24, 28, 41 og 44 i forhandlingsrammen.

EU tilskynder Montenegro til at fortsætte tilpasningen til gældende EU-ret og bemærker, at yderligere EU-ret kan træde i kraft inden tiltrædelsen, til at sikre den konkrete gennemførelse og håndhævelse heraf og til allerede inden tiltrædelsen at udvikle politikker og instrumenter, der ligger så tæt som muligt på EU's. EU forventer, at alle infrastrukturprojekter, der udvikles inden for rammerne af aftaler mellem regeringer, ikke er i strid med gældende EU-ret om offentlige udbud. Den måde, hvorpå aftalen fortolkes, anvendes og gennemføres, skal håndteres omhyggeligt. EU vil nøje overvåge denne gennemførelse.

EU noterer sig, at Montenegros nationale infrastrukturplanlægning er på linje med målene i Unionens politik for det transeuropæiske transportnet (TEN-T). I overensstemmelse med denne tilgang afspejler Montenegros planlægning den strategiske betydning af at styrke den regionale konnektivitet, både på Vestbalkan og med Den Europæiske Union.

EU ser med tilfredshed på Montenegros aktive deltagelse i EU-strategien for området omkring Adriaterhavet og Det Joniske Hav og EU-strategien for Donauområdet ved at bidrage til udviklingen og gennemførelsen af regionale projekter, der forbedrer konnektiviteten, den bæredygtige mobilitet og integrationen med de transeuropæiske transport- og energinet.

EU bemærker, at Montenegro i sine forhandlingspositioner AD 26/14 CONF-ME 20 og AD 04/26 CONF-ME 4 accepterer gældende EU-ret i kapitel 21 pr. 25. december 2025 og erklærer, at det vil være parat til at gennemføre den inden datoen for tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Transportnet

EU noterer sig, at Montenegro har tilpasset sin strategiske transportplanlægning til målene i gældende EU-ret på området transeuropæiske transportnet (TEN-T). EU noterer sig, at Montenegro erklærer, at det vil gøre tilstrækkelige fremskridt med TEN-T-målene inden tiltrædelsesdatoen.

EU opfordrer Montenegro til at afslutte revisionen af sin transportudviklingsstrategi, som bl.a. udpeger prioriterede infrastrukturprojekter inden for vejtransport og jernbaner og vil sikre tilpasning til målene i den nye TEN-T-forordning 2024/1679. Efter vedtagelsen af den reviderede strategi opfordrer EU Montenegro til at sikre en effektiv gennemførelse heraf.

EU ser med tilfredshed på Montenegros samarbejde inden for rammerne af Det Sydøsteuropæiske Transportobservatorium (SEETO) for det samlede regionale transportnet om at udpege prioriterede infrastrukturprojekter i Montenegro. Dette samarbejde er fortsat siden 2019 inden for rammerne af transportfællesskabet, hvori Montenegro har været en aktiv deltager, herunder i bestræbelserne på at fremme regionalt samarbejde om gennemførelsen af udvidelsen af TEN-T i regionen.

EU noterer sig, at Montenegro har truffet foranstaltninger til at tage bedre hensyn til de finanspolitiske konsekvenser af lån, der tages til finansiering af infrastrukturprojekter, gennem forbedret budgetplanlægning og i overensstemmelse med kravene fra EBRD og EIB. Med hensyn til fremtidige planlagte investeringer opfordrer EU Montenegro til at sikre omhyggelig planlægning af projekter og fastlæggelse af deres rækkefølge. Montenegro vil skulle kombinere ressourcer fra sit nationale budget og internationale långivere, samtidig med at der tages hensyn til Montenegros finanspolitiske råderum.

EU noterer sig, at Montenegro er nået til enighed med Europa-Kommissionen om det fremtidige TEN-T-net vedrørende Montenegro (jf. kortene i bilag 1) og om en liste over prioriterede projekter i transportsektoren. Disse aftaler opfylder kravene i første og andet lukningsbenchmark i dokument AD 6/15 CONF-ME 5.

EU forventer, at Montenegro yderligere styrker den administrative kapacitet, der er nødvendig for at påtage sig det allerede eksisterende ansvar for både transport- og energinet inden for rammerne af Connecting Europe-faciliteten, og opfordrer Montenegro til at besætte de resterende stillinger. I denne forbindelse noterer EU sig, at Montenegros regering har vedtaget en køreplan for deltagelse i Connecting Europe-faciliteten 2025-2027, som indeholder foranstaltninger til yderligere at styrke Montenegros institutionelle og administrative kapacitet senest på datoen for tiltrædelse af EU. Disse aktiviteter opfylder kravene i det tredje afsluttende benchmark i dokument AD 6/15 CONF-ME 5.

EU forventer, at Montenegro fuldt ud gennemfører den nævnte køreplan, herunder rekrutteringen og uddannelsen af relevant personale og etableringen af relevante administrative strukturer. EU vil nøje overvåge processen indtil tiltrædelsen.

Energinet

EU noterer sig oplysningerne fra Montenegro om den igangværende udvikling med hensyn til sammenkoblingerne af Montenegros elnet med elnettet i andre lande på Vestbalkan og Italien.

EU noterer sig oplysningerne fra Montenegro om dets deltagelse i udviklingen af en regional gasledning, rørledningen mellem Adriaterhavet og Det Joniske Hav. For at nå EU's mål om klimaneutralitet tilskynder EU Montenegro til i videst muligt omfang at opnå energisikkerhed ved skifte til dekarbonisering af sit energisystem og anvende lokale ressourcer, mindske eksponeringen for eksterne forsyningsrisici og støtte en modstandsdygtig, moderne energisektor. Denne tilgang øger den langsigtede uafhængighed langt mere effektivt end en udvidelse af infrastrukturen for fossile brændstoffer. EU opfordrer Montenegro til at undersøge mulighederne for yderligere diversificering og dekarbonisering for at færdiggøre vigtig elinfrastruktur.

EU ser med tilfredshed på Montenegros vedtagelse af loven om grænseoverskridende energiinfrastrukturprojekter, der er tilpasset TEN-E-forordningen. EU forventer, at Montenegro fuldt ud og rettidigt tilpasser sig de resterende elementer i TEN-E-forordningen, navnlig bestemmelserne vedrørende tilladelsesprocessen, proceduremanualen, offentlighedens deltagelse og gennemsigtighed, og sikrer fuld gennemførelse af lovgivningen, der er tilpasset TEN-E-forordningen som krævet i energifællesskabstraktaten. Dette vil støtte Montenegro i yderligere at integrere sine net med nabolandene, fremskynde tilladelsesprocessen og støtte yderligere tilpasning til Unionens mål om klimaneutralitet.

* * *

På baggrund af ovenstående betragtninger bemærker EU, at dette kapitel ikke kræver yderligere forhandlinger på nuværende tidspunkt.

Overvågningen af fremskridt med hensyn til tilpasning til og gennemførelse af gældende EU-ret vil fortsætte i hele forhandlingsforløbet. EU understreger, at det vil lægge særlig vægt på overvågning af alle specifikke spørgsmål, der er omhandlet ovenfor, med henblik på at sikre Montenegros administrative kapacitet, dets evne til at gennemføre og håndhæve gældende EU-ret i dette kapitel samt fuldførelsen af tilpasningen af lovgivningen. Der skal lægges særlig vægt på sammenhængen mellem dette kapitel og andre forhandlingskapitler. Det vil først på et senere tidspunkt i forhandlingerne være muligt at foretage en endelig vurdering af, hvorvidt Montenegros lovgivning er i overensstemmelse med gældende EU-ret, og af landets gennemførelseskapacitet. Ud over alle de oplysninger, som EU måtte anmode om med henblik på forhandlingerne om dette kapitel, og som skal forelægges for konferencen, opfordrer EU Montenegro til regelmæssigt at forelægge stabiliserings- og associeringsrådet detaljerede skriftlige oplysninger om de fremskridt, der gøres med hensyn til gennemførelsen af gældende EU-ret og styrkelsen af Montenegros administrative kapacitet.

På baggrund af alle de ovenstående betragtninger vil EU om nødvendigt vende tilbage til dette kapitel på et passende tidspunkt.

EU bemærker, at Montenegro i sine forhandlingspositioner AD 26/14 CONF-ME 20 og AD 04/26 CONF-ME 4 accepterer gældende EU-ret i kapitel 21 pr. 25. december 2025. EU bemærker endvidere, at Montenegro erklærer, at det vil fortsætte processen for tilpasning til gældende EU-ret, og at det vil være klar til at gennemføre den senest på tidspunktet for landets tiltrædelse af Den Europæiske Union.

EU erindrer desuden om, at der kan komme ny gældende EU-ret mellem den 25. december 2025 og forhandlingernes afslutning.

VEJLEDENDE KORT OVER DET TRANSEUROPÆISKE TRANSPORTNET, DER ER UDVIDET TIL MONTENEGRO¹

¹ Som indarbejdet i bilag IV til forordning (EU) 2024/1679.

Vejledende-udvidelse-til-nabolanderne
Hovednettet-og-det-samlede-net:-Jernbanegods,-havne-og-
banegodsterminaler-(RRT)-Den-vestlige-Balkanregionen

